

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง ลักษณะ สี และขนาดธนบัตรชนิดราคา ๒๐ บาท

แบบใหม่ ที่จะนำออกใช้

ด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยจะนำธนบัตรชนิดราคา ๒๐ บาท แบบใหม่ออกใช้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ จึงประกาศลักษณะ สี และขนาดของ ธนบัตรชนิดราคา ๒๐ บาท แบบใหม่ ดังต่อไปนี้

๑. ลักษณะและสี

ก. ด้านหน้า

ตอนกลางเบื้องขวามีพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ทรงเครื่องแบบจอมทัพพิมพ์ด้วยสีเขียวเข้มบนลายพื้น สีเขียวเข้ม สีน้ำเงินม่วง สีส้ม สีเขียวอ่อน และสีเขียว บริเวณขอบด้านบนและด้านล่างเป็นลายพื้นสลับลี

ตอนกลางเบื้องซ้ายมีตราอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “ภ.ป.ร.” สีเขียวเข้ม ขอบด้านบนลายพื้นและลายประดิษฐ์สีเขียวเข้ม สีส้ม และสีเขียวอ่อน โดยรอบลายประดิษฐ์มีแถวเลขอารบิก “20” ขนาดเล็กซึ่งพิมพ์ในลักษณะโค้งเป็นแนวกลิ้น ด้วยสีเขียวอมฟ้า เบื้องบนมีหมาวดอักษรและเลขหมายไทยสีแดง

เบื้องซ้ายมุมบนมีรูปพระครุฑพ่าห์สีน้ำเงินม่วง ขนปีกชั้นนอกสีเขียว และสีส้ม ขนปีกชั้นในสีน้ำเงินม่วง ถัดลงมามีคำว่า “รัฐบาลไทย” “ธนบัตรเป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย” และ “ยี่สิบบาท” ทั้งหมดพิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม ถัดลงมา

มีลายมือชื่อของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย พิมพ์ด้วยสีดํา กํากับอยู่เหนือตำแหน่งคำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง” และ “ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย” ซึ่งพิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม ตอนล่างมีเลขไทย ขนาดใหญ่บอกราคาพิมพ์ด้วยสีม่วงและสีเขียวเข้ม ภายในใบบรรจุเลขอารบิก “20” ขนาดเล็กที่อ่านได้โดยใช้แว่นขยาย บริเวณด้านซ้ายและด้านล่างของเลขไทยขนาดใหญ่ บอกราคามีแถวเลขอารบิก “20” ขนาดเล็กที่อ่านได้โดยใช้แว่นขยายพิมพ์ด้วยสีม่วง และสีเขียวเข้ม ถัดไปทางซ้ายมีลายประดิษฐ์อยู่ในกรอบรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน พิมพ์ด้วยสีม่วง ภายในมีเลขอารบิก “20” ซ่อนไว้ ซึ่งมองเห็นได้เมื่อเอียงธนบัตร เข้าหาแสงสว่าง โดยมองผ่านจากมุมล่างซ้ายเข้าหากึ่งกลางธนบัตรด้านบน ได้กรอบ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมนมีแถวเลขอารบิก “20” ขนาดเล็กที่อ่านได้โดยใช้แว่นขยาย พิมพ์ด้วยสีม่วงเรียงติดต่อกันเป็นระยะ ทั้งหมดพิมพ์ทับอยู่บนลายพื้น ลายประดิษฐ์ และลายช่อกนกสลักสี เหนือกรอบรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมนไปทางซ้ายมีบางส่วนของเลขอารบิก “20” พิมพ์ด้วยสีเขียวและสีน้ำเงินม่วงอยู่ในรูปวงกลมสีขาว และ ส่วนที่เหลือพิมพ์บนด้านหลัง มองเห็นเป็นเลขอารบิก “20” ที่สมบูรณ์ได้เมื่อยก ธนบัตรขึ้นส่องดูกับแสงสว่าง

เบื้องขวามุมบนมีเลขอารบิกบอกราคาพิมพ์ด้วยสีม่วง ถัดลงมา เป็นลายน้ำพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน และลายน้ำรูปลายดอกจอกซึ่งมีความโปร่งแสงเป็นพิเศษอยู่ในเนื้อกระดาษสีขาว ได้ลายน้ำมีหมวดอักษรโรมันและเลขหมายอารบิกพิมพ์ด้วยสีแดงบนลายพื้นสีเขียวอ่อน ถัดลงมามีลายดอกจอกหน้ากระดานพิมพ์ด้วยสีน้ำเงินม่วงอยู่ภายในกรอบรูปสี่เหลี่ยมมุมมน บริเวณด้านขวาของลายดอกจอก มีวงกลมดุนนูน ๒ วง สำหรับผู้พิการทางสายตา

ข. ด้านหลัง

ตอนกลางเบื้องขวามีพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม ซ้อนทับบนภาพสะพานพระราม ๘ และลายพื้นสีเขียวอมฟ้า สีเขียว สีน้ำตาล และสีน้ำตาลแดง

ตอนกลางเบื้องซ้ายเป็นภาพพระราชกรณียกิจเมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนิน เยี่ยมราษฎรที่ลำเพ็ญ ด้านซ้ายตอนบนของภาพมีเลขอารบิกบอกราคา พิมพ์ในแนวตั้ง ด้วยสีเขียวเข้มบนลายพื้นสีเขียวอมฟ้าและสีน้ำตาล ตอนล่างมีลายกระจังปฏิญาณ พิมพ์ด้วยสีเขียวและสีเขียวอมฟ้าและเลขไทยขนาดใหญ่บอกราคาพิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม

เบื้องซ้ายมุมบนมีภาพพระราชลัญจกรประจำพระองค์รัชกาลที่ ๘ พิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม ประกอบด้วยด้านซ้ายและด้านขวาด้วยลายเทศทางโตสีน้ำตาลแดง และสีน้ำตาล ทั้งหมดพิมพ์ทับบนลายพื้นสีเขียว สีน้ำตาลแดง และสีเขียวเข้ม ถัดลงมา เป็นลายน้ำพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน และลายน้ำรูปลายดอกจอกซึ่งมีความโปร่งแสงเป็นพิเศษ ตอนล่างเป็นลายดอกจอก หน้ากระดานพิมพ์ด้วยสีเขียวและสีน้ำตาลแดงบนลายพื้นสลับสี

เบื้องขวามุมบนมีรูปพระครุฑพ่าห์สีเขียว ขนปีกชั้นในสีเขียว ขนปีกชั้นนอกและขนหางสีน้ำตาลแดง ถัดลงมาเป็นภาพสะพานพระราม ๘ พิมพ์ด้วยสีน้ำตาล สีน้ำตาลแดง และสีเขียวเข้ม เบื้องขวาในรูปร่างกลมสีเขียวมีบางส่วนของเลขอารบิก “20” บนด้านหน้า พิมพ์ด้วยสีเขียวและสีน้ำตาลแดง ได้ภาพสะพานพระราม ๘ มีคำว่า “ถ้าคนไทยทุกคน ถือว่าตนเป็นเจ้าของชาติบ้านเมือง และต่างปฏิบัติหน้าที่ของตน ให้ดีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และถูกต้องตามทำนองคลองธรรมแล้ว ความทุกข์ยาก

ของบ้านเมืองก็จะผ่านพ้นไปได้” “พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พ.ศ. ๒๕๖๘-๒๕๘๕” พิมพ์ด้วยสีเขียวเข้มซ้อนทับบนลายช่อคนกสีน้ำตาลและสีน้ำตาลแดง และลายพื้นสีเขียวและสีน้ำตาลแดง

ค. ลักษณะพิเศษ

เนื้อกระดาษสีขาว มีลายน้ำพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน และลายน้ำรูปลายดอกจอกซึ่งมีความโปร่งแสงเป็นพิเศษมองเห็นได้ชัดเจนทั้งสองด้านเมื่อยกธนบัตรขึ้นส่องดูกับแสงสว่าง

ในเนื้อกระดาษรอยเส้นใยเรืองแสง ซึ่งมองไม่เห็นด้วยแสงธรรมชาติ แต่จะเห็นเรืองแสงเป็นสีน้ำเงิน สีแดง และสีเหลืองภายใต้รังสีเหนือม่วง

ในเนื้อกระดาษฝังเส้นใยสีโลหะ (เทา) ซ่อนไว้ตามด้านกว้างของธนบัตร ภายในเส้นใยสีโลหะ (เทา) มีเลขอารบิกและอักษรโรมันคำว่า “20 BAHT” และเลขอารบิกและอักษรไทยคำว่า “20 บาท” ขนาดเล็ก สามารถอ่านได้ทั้งสองด้านเมื่อยกธนบัตรขึ้นส่องดูกับแสงสว่าง

รูปพระครุฑพ่าห์บนด้านหน้าและด้านหลังอยู่ในตำแหน่งที่ตรงกัน เมื่อยกธนบัตรขึ้นส่องดูกับแสงสว่างจะเห็นซ้อนทับกันสนิท

เลขอารบิก “20” ในรูปวงกลมสีขาว พิมพ์แยกบางส่วนไว้บนด้านหน้า และบางส่วนไว้บนด้านหลังในตำแหน่งที่ต่อเนื่องกัน จะมองเห็นเป็นเลขอารบิก “20” ที่สมบูรณ์ได้เมื่อยกธนบัตรด้านหน้าขึ้นส่องดูกับแสงสว่าง

ลายคูนูนรูปวงกลม ๒ วงเบื้องขวาของลายดอกจอกหน้ากระดานบนด้านหน้าเพิ่มความรู้สึกสัมผัสให้กับผู้พิการทางสายตา

ลายพื้นและลายประดิษฐ์สีส้มบนด้านหน้า พิมพ์ด้วยหมึกพิมพ์พิเศษ
ซึ่งจะเรืองแสงเป็นสีส้มภายใต้รังสีเหนือม่วง

หมวดอักษรและเลขหมายไทยกับหมวดอักษรโรมันและเลขหมาย
อารบิก พิมพ์ด้วยหมึกพิมพ์พิเศษสีแดง ซึ่งจะเปลี่ยนเป็นสีส้มเรืองแสงภายใต้
รังสีเหนือม่วง

๒. ขนาดธนบัตร

กว้าง ๗๒ มิลลิเมตร ยาว ๑๓๘ มิลลิเมตร

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

ร้อยเอก สุชาติ เชาว์วิศิษฐ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง